

Opties terugsluis bevroren vpb-tarieven

Tabel 1: opbrengst vpb bij bevroren tarieven op niveau 2020

Inkomsten opbrengst (In €mld, - is lastenverlichting)	2021	2022	2023	Struc
Bevroren tarieven in de Vpb (tarieven blijven 16,5 en 25%)	3,3	3,3	3,3	3,3
Totaal opbrengst	3,3	3,3	3,3	3,3

- Indien de vpb-tarieven in 2021 worden bevroren op de stand van 2020 dan levert dit vanaf 2021 **structureel €3,3 miljard per jaar op** (zie tabel 1).
- Er zijn verschillende mogelijkheden om deze opbrengst terug te sluisen naar het bedrijfsleven. In tabel 2 staan de budgettaire sleutel voor verschillende maatregelen. Hier zijn vier soorten terugsluis te onderscheiden:
 1. Een generale lastenverlichting bedrijfsleven (inclusief mkb)
 2. Specifieke lastenverlichting voor bedrijven
 3. Maatregelen aan de uitgavenzijde
 4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten
- In de rest van de notitie worden deze opties tot terugsluis verder toegelicht.

Tabel 2: sleutel voor mogelijke terugsluis naar bedrijven

<u>Mogelijkheden terugsluis</u>		Huidige stand	per eenheid	derving per eenheid (€ mln)	Per wanneer
1. Generale terugsluis					2021
a. vpb	Verlagen vpb hoog	25 %	0,1%-punt	-86	2021
	Verlagen vpb laag (mkb)	16,5%	0,1%-punt	-29	2021
	Verlengen eerste schijf	€ 200.000	€ 10.000	-41	2021
b. aof	Verlagen aof generiek	6,8%	0,1%-punt	-237	2021
	Verlagen lage aof (mkb; per 2022)		0,1%-punt	-45	2022
c. Willekeurige afschrijvingen	Generieke willekeurige afschrijving (incidenteel)		Incidenteel	-122 (incidenteel)	2021
2. specifieke lastenverlichting					
a. Wbso	Tarief eerste schijf niet-starters	32%	1%-punt	-17	2021
	Tarief eerste schijf starters	40%	1%-punt	-2	2021
	Tarief tweede schijf	16%	1%-punt	-39	2021
	Drempel verhogen	€ 350.000	€ 25.000	-8	2021
b. EIA	Aftrekpercentage	45%	1%-punt	-3,3	2021
c. MIA	aftrekpercentage 36%	36%	1%-punt	-0,8	2021
	aftrekpercentage 27%	27%	1%-punt	-2,9	2021
	aftrekpercentage 13,5%	13,5%	1%-punt	-0,5	2021
d. BIK			1%-punt	-800	Ntb
e. KIA	aftrekpercentage	28%	1%-punt	-14	2021
f. ODE verlagen	Verlaging 3e en 4e schijf elektriciteit en 3e schijf gas		Voorstel EZK	-€209 mln in 2021 en €-261 in 2022	2021
3. uitgaven					
a. Scale ups	intensiveren scale ups conform plan EZK	Incidenteel beleid 2021	voorstel EZK	-150	2021
a.1 (lasten). Aandelenoptierechten start ups en scale ups	Later moment van heffing of keuzeregime			-5 mln	2022
b. Cofinanciering	intensiveren EU-cofinanciering conform plan EZK	Incidenteel beleid 2021, kan evt langer	voorstel EZK	-255	2021
4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten.	Stimuleren bedrijfsleven door gemeenten (bijv. herstructurering bedrijventerrein of leningen start- en scale-ups	Incidenteel voor 2020 en/of 2021 mogelijk	2,5 mln. per bedrijventerrein of project winkelstraten Voor leningen indicatief op 100	-100 mln. voor herstructurering -100 mln. voor leningen	Vanaf 2020 is mogelijk.

Toelichting per maatregel

1a. vpb (generiek en voor mkb)

- In de tabel worden de kosten van het verlagen in beeld gebracht ten opzichte van de situatie waarbij de vpb tarieven in 2021 gelijk blijven aan 2020.
- Een verlaging van het hoge vpb-tarief met bijvoorbeeld 1%-punt (naar 24%) zou €860 mln kosten. Een verlaging van het lage vpb tarief met bijvoorbeeld een 0,5%-punt (naar 16%) zou 145 mln kosten.
- Budgettaire bedragen vpb zijn onder de veronderstelling dat het om structurele aanpassingen gaat. Incidenteel is opbrengst lager, omdat dan wordt gerekend met de incidenteel lagere grondslag.

1b. Lager aof-tarief (generiek en voor mkb)

- Een verlaging van de aof-premie betekent lagere werkgeverslasten op arbeid. Een verlaging van het generieke aof-tarief kost 237 mln per 0,1%-punt (het tarief in 2020 is 6,77%). Een verlaging van 1%-punt van het generieke tarief kost dus €2,37 mld per jaar (zonder rekening te houden met gedrags- en inverteer-effecten).
- Er wordt volgens de bestaande plannen een gedifferentieerde Aof-premie ingevoerd. Dit betekent een lager tarief voor bedrijven tot 25 werknemers (gemeten naar de loonsom van een gemiddelde werknemer). Hiervoor is vanaf 2021 een budget van 450 mln. beschikbaar (200 mln uit het dividendpakket, en 250 mln. gedekt uit de Aof-premie zelf). De gedifferentieerde aof-premie kan echter pas per 2022 worden ingevoerd.
- Met de beschikbare 450 mln. kan het Aof-tarief voor MKB (tot 25 werknemers) structureel ongeveer 1,1%-punt worden verlaagd ten opzichte van het reguliere tarief. In de augustusbesluitvorming wordt voorgesteld om het budget van 450 mln. uit 2021 door te schuiven naar 2022 en 2023. Daarmee komt de tariefverlaging voor het MKB uit op ongeveer 1,7 %punt in 2022, 1,4 %punt in 2023 en 1,1% -punt daarna.
- Het mkb tarief kan structureel verder worden verlaagd, bijvoorbeeld tot 2%-punt lager dan het tarief voor grotere bedrijven. Een verlaging van het mkb tarief met 0,9%-punt naar 2% korting t.o.v. grote bedrijven zou structureel circa €400 mln per jaar kosten. Een verlaging van het mkb tarief met 1,4% naar 2,5% korting zou structureel €630 mln kosten.
- In het huidige wetsvoorstel is het verschil in tarief tussen kleine en grote bedrijven gemaximeerd op 2%-punt. Dit maximum kan eventueel worden opgehoogd, maar daarbij is wel waakzaamheid geboden. Een groot verschil tussen het lage en hoge tarief geeft een prikkel tot belastingarbitrage, bijvoorbeeld door een bedrijf op te splitsen in kleinere eenheden. Een hoog verschil kan ook belemmerend werken op het laten groeien en uitbreiden van een bedrijf (na het aannemen van de 26e werknemer moet over de loonsom van alle werknemers het hoge tarief worden betaald).

1c. willekeurige afschrijvingen (incidenteel)

- Bij het toestaan van versnelde of variabele afschrijving kunnen winstgevendende bedrijven kiezen wanneer hun investeringen aftrekbaar worden. Alleen bedrijven die investeren in nieuw aangeschafte of voortgebrachte bedrijfsmiddelen en winstgevend zijn profiteren.
- Kosten: Het fiscale voordeel wordt later weer ingehaald, waardoor het met name een kasschuif zal zijn. Bij keuze van versnelde afschrijving in twee jaar (50% per jaar) resulteert een derving van 1,4 miljard in 2021 en 2022, die later wordt gecompenseerd daardoor in de jaren daarna minder afgeschreven kan worden. Er treedt een budgettaire derving op vanwege bedrijven die versneld afschrijven maar later failliet gaan. De totaalderving over gehele periode is daardoor per saldo 122 mln.

2a. Wbso structureel intensiveren

- In tabel 2 staan de budgettaire sleutels voor het aanpassen van de tarieven en schijfgrens
- In tabel 3 worden de parameters volgens de huidige afspraken getoond. In 2021 is het tarief eerste schijf (van starters en niet starters) incidenteel hoger omdat in dat jaar al gebruik wordt gemaakt van budget uit eerdere jaren.
- Een mogelijk pakket in de wbso zou zijn om deze incidenteel hogere tarieven in 2021 structureel te maken. Daarnaast kan de tweede schijf worden verhoogd en de drempel van de eerste en twee schijf worden verhoogd. Dit pakket kost structureel €360 mln (in 2021 zijn de kosten lager omdat in dat jaar het tarief eerste schijf al incidenteel hoger is, in 2022 zijn de

kosten nog wat lager omdat er in dat jaar naar verwachting budget is wegens onderuitputting).

Tabel 3: parameters wvso bij huidige afspraken en bij additioneel voorbeeldpakket

	2021	2022	struc
<i>Huidige afspraken</i>			
Tarief eerste schijf	40%	32%	32%
Tarief eerste schijf starters	50%	40%	40%
Tarief tweede schijf	16%	16%	16%
Drempel eerste schijf	€350.00 0	€350.00 0	€350.00 0
<i>Additioneel pakket</i>			
Tarief eerste schijf niet-starters structureel naar 40%	40%	40%	40%
Tarief eerste schijf starters structureel naar 50%	50%	50%	50%
Tarief tweede schijf structureel naar 20%	20%	20%	20%
Drempel verhogen van € 350.000 naar € 500.000	€500.00 0	€500.00 0	€500.00 0
Kosten additioneel pakket (€ mln)	-204	-297	-360

2b: EIA

- De EIA is een gebudgetteerde regeling. Het budget van de EIA bedroeg in 2019 € 147 miljoen. De EIA heeft vanaf 2021 een structureel budget van € 149 miljoen. Een intensivering van de EIA door verhoging van het budget met bijvoorbeeld € 50 miljoen, kan worden ingezet om het aftrekpercentage (momenteel 45%) te verhogen (kost € 3,3 miljoen per procentpunt) en/of de energielijst te verbreden.

2c. (Milieu-investeringsaftrek) MIA

- Milieu-investeringsaftrek: Aanpassing van bestaande bedragen en percentages is nog wel mogelijk. De MIA is een gebudgetteerde regeling. Het budget van de MIA bedraagt vanaf 2021 structureel € 114 miljoen.
- De MIA kent drie aftrekpercentages. In tabel 2 is voor elk van de percentages een sleutel gegeven per procentpunt. Als alle aftrekpercentages met één procentpunt worden verhoogd, kost dat € 4,2 miljoen. Intensivering is ook mogelijk door de milieulijst te verbreden of bestaande maximumbedragen per bedrijf of investering te verruimen.

2d. BIK (PM)

- Doel van deze maatregel is volgens VNO het stimuleren van banen en investeringen.
- De budgettaire raming voor de BIK is zeer onzeker en ook afhankelijk voor welke termijn deze wordt ingevoerd.
- Bij snelle invoering per 1-10-2020, zoals door VNO gevraagd, kan RVO geen controle vooraf en ook niet achteraf uitvoeren. Daarom is niet gerekend met een eventuele nadere afbakening van de regeling.

2e. Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)

- De KIA is een investeringsaftrek voor kleine investeringen en heeft een budgettair belang van bijna € 400 miljoen in 2021. De hoogte van de aftrek is afhankelijk van het investeringsvolume van een onderneming, met daarbij een opbouwtraject, een vlak traject en een afbouwtraject.
- Bij een evenredige verruiming van de KIA, waarbij het voordeel gelijkmatig wordt verdeeld over de gebruikers van de KIA, bedraagt de budgettaire derving bijna € 14 miljoen per procentpunt (geredeneerd ten opzichte van het huidige opbouwpercentage van 28%).

2f. ODE verlagen in 2021 en 2022

- Het voorstel betreft een verlaging van de tarieven voor de ODE in de derde en vierde schijf elektriciteit en de derde schijf gas. Deze schijven hebben enkel betrekking op bedrijven.
- In het Klimaatakkoord is afgesproken om de lasten in de ODE anders te verdelen: namelijk 1/3e bij burgers en 2/3e bij bedrijven i.p.v. 50/50. Dit heeft geleid tot hogere lasten bij bedrijven. Het voorstel ziet er op toe om dit (tijdelijk) te mitigeren.

3a. Scale ups

- InvestNL is voornemens om met 150mln. EIF-middelen te matchen (ook 150mln., voor een totaal van 300mln.). De 300 mln. zullen gebruikt worden om geld te storten in private fondsen waarmee vervolgens scale-ups worden gesteund. Het zou om ca. 10 tot 20 mln. per ticket gaan. Governance, termsheet etc. moeten nog worden uitgewerkt en zullen eind dit jaar klaar zijn.
- EZK zou dit voornemen mogelijk sneller uit kunnen voeren door zelf 150mln. beschikbaar te stellen. Dit betreft een extra budgettair beslag van incidenteel 150mln.
- 3a1 Aandelenoptierechten start ups en scale ups (lasten):
Om de fiscale behandeling van aandelenopties als loon voor start-ups en scale-ups te verbeteren is een fiscale maatregel uitgewerkt die vooralsnog is opgenomen in het wetsvoorstel Belastingplan 2021. Na uitvoerig overleg met deskundigen op het gebied van aandelenopties is gebleken dat het niet duidelijk is of deze maatregel in genoeg gevallen het beoogde effect heeft. Het voorstel is om dit verder uit te werken, waarbij bijvoorbeeld een later tijdstip van belastingheffing wordt voorgesteld. Hiervoor wordt € 5 mln gereserveerd per 2022. Beoogde inwerkingtreding van de maatregel is per 2022 en de maatregel wordt dan opgenomen in het Belastingplan dat wordt ingediend bij Prinsjesdag 2021.

3b. EU-cofinanciering

- Op 21 juli heeft de Europese Raad overeenstemming bereikt over Next Generation EU en het MFK 2021-2027. De programma's in het MFK vereisen in de regel ook bijdragen van de deelnemers zelf, de regio's en/of de nationale overheden. Nu het MFK groeit en nieuwe programma's bevat (zoals voor defensie-innovatie, digitaal en klimaattransitie) moet de cofinanciering meegroeien. In sommige gevallen is nationale cofinanciering verplicht.
- Het coalitieoverleg zou additionele middelen kunnen reserveren voor EU-cofinanciering. Deze voorstellen worden nog verder uitgewerkt en betreffen meerdere begrotingen. EZK-cofinanciering voor Europese programma's kan bijvoorbeeld tot max €255 mln. voor 2021.

4. Stimuleren bedrijfsleven via gemeenten

- Gemeenten en provincies stimuleren het bedrijfsleven met bijvoorbeeld de herstructurering van bedrijfsterreinen op basis van cofinanciering en of overbruggingsleningen voor start-up en scale-ups.
- EZ ondersteunde de herstructurering van bedrijventerreinen met de zogenaamde Topper-regeling. Dit gold voor bovenlokale projecten, met een structuurvisie op het gebied en een regionale visie. Dit stond niet open voor achterstallig onderhoud. EZ leverde een bijdrage van max 2,5 mln. per project, gemeente moest ook cofinanciering leveren van tenminste 2,5 mln. Vaak droeg de provincie ook bij. Decentrale overheden leverden bij vanuit de vrij besteedbare middelen. Van bedrijven werd verwacht dat zij 'achter de voordeur' mee investeerden.
- Van 100 mln. kunnen, uitgaande van 2,5 mln. per project en 2,5 mln. cofinanciering 40 projecten worden gerealiseerd. Mocht ervoor gekozen worden om projecten zonder cofinanciering te financieren, dan kunnen 20 projecten worden gerealiseerd.

- Op dit moment is er een bestaande regeling voor overbruggingsleningen voor start-ups en scale-ups (300 mln.). Provincies doen dit nu, maar met aanvullende middelen kunnen ook gemeenten hieraan deelnemen.